

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi (jud: A. Mocanu)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I.Secieru, Iu.Cotruță, A.Danilov)

ÎNCHEIERE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Chilari (Savickis) Elena, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chilari Elena împotriva lui Chilari Veaceslav cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor,

împotriva deciziei din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Chilari Veaceslav și s-a modificat hotărârea din 21 octombrie 2015 a Judecătoria Anenii Noi,

c o n s t a t ă :

La 03 septembrie 2015, Chilari Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chilari Veaceslav, solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea de la Chilari Veaceslav pensie pentru întreținerea copilului minor XXXXX, în mărime de 2000 lei lunar de la data depunerii cererii până la atingerea majoratului de către copil.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 12 ianuarie 2013 a încheiat căsătoria cu pîrîtul. Din căsătoria acestora s-au născut un copil minor XXXXX, care în prezent locuiește cu reclamanta. Viața în comun cu pîrîtul a eșuat. În anii de căsătorie în relațiile acestora s-a creat o atmosferă insuportabilă, dintre reclamantă și soț. A început a se isca conflicte de ordin familial, condiționate de neînțelegerile dintre aceștia, precum și caracterele și tendințele diferite. Incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de convențuire în contextul atmosferei create, au condus la convingerea fermă privind imposibilitate păstrării familiei. La încercările de a păstra familia s-au creat doar rezultate negative, fiind imposibilă concilierea familială. La fel, pîrîtul nu își îndeplinește în mod conștient și benevol obligațiile părintești ce țin de educația și întreținerea copilului.

A menționat că pârâtul nu este angajat oficial în cîmpul muncii, din care considerent solicită încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în formă fixă.

A solicitat desfacerea căsătoriei încheiate cu pîrîtul Chilari Veaceslav, stabilirea

domiciliului copilului minor cu reclamanta Chilari Elena și încasarea de la Chilari Veaceslav în beneficiul lui Chilari Elena, pensie pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 2000 lei lunar de la data depunerii cererii pînă la atingerea majoratului de către copil.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2015 a Judecătoriei Anenii Noi acțiunea a fost admisă parțial. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Chilari Elena și Chilari Veaceslav, înregistrată de XXXXX la data de 12 ianuarie 2013, actul de căsătorie nr. XXXXX. S-a determinat locul de trai al copilului minor al păților, XXXXX, cu mama sa, Chilari Elena. S-a încasat de la Chilari Veaceslav, în beneficiul Elenei Chilari pensia de întreținere a copilului minor, XXXXX în mărime de 1500 (o mie cinci sute) lei, începînd cu 01 iunie 2015 pînă la atingerea majoratului de către copil. S-a încasat de la Chilari Veaceslav și Chilari Elena taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 1000%, adică suma de 200 (două sute) lei, cîte 100 (o sută) lei fiecare (f.d. 28).

Nefiind de acord cu această soluție, la 19 martie 2019, apelantul Veaceslav Chilari prin intermediul avocatului Ion Ticu, a declarat apel, solicitînd casarea parțială a hotărîrii instanței de fond în partea cuantumului stabilirii pensiei de întreținere a copilului minor și emiterea unei noi hotărîri în această parte.

Prin decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Veaceslav Chilari. S-a modificat hotărârea din 21 octombrie 2015 a Judecătoriei Anenii Noi prin micșorarea sumei sub forma pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor de la sumă de 1 500 (una mie cinci sute) lei, la sumă de 1 000 (una mie) lei lunar. În rest hotărârea din 21 octombrie 2015 a Judecătoriei Anenii Noi s-a menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel instanța de apel a invocat că conform informației oficiale a Biroului Național de Statistică al RM, minimul de existență în semestrul I, anul 2019, instanța de fond nu a ținut cont de valoarea minimului de existență pentru un copil de 1-6 ani, care a fost în mărime de 1686,3 lei, or, această sumă constituie în medie mărimea unui minim de existență pe teritoriul RM, stabilit de o instituție oficială, în baza unor analize generale și unanim recunoscute. Mai mult, suma de 1686,3 lei urmează a fi privită pentru ambii părinți, din care considernte instanța de apel a redus din acest cuantum pînă la suma de 1000 lei, or, așa cum afirmă intimata Chilari Elena, apelantul Chilari Veaceslav nu contribuie efectiv la întreținerea copilului, dar și din considerente că locul de trai al copilului minor a fost a determinat cu mama.

Instanța de apel a considerat că micșorarea pînă la 1 000 lei a cuantumului pensiei de întreținere, nu poate fi privită ca fiind contrar interesului superior al copilului minor. Întru compensarea cheltuielilor suportate suplimentar de către părinte, care includ alte tipuri de cheltuieli suplimentare de întreținere, legislatorul a prevăzut că acestea ar putea fi pretinse printr-o altă acțiune în cazul apariției dificultăților la întreținerea copilului minor.

La 18 februarie 2020, Chilari (Savickis) Elena a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului ca temei de drept a invocat prevederile art. 432, alin.(4) din Codul de procedură civilă care statuează că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în

măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 26 noiembrie 2019 și expediată participanților la proces la 17 decembrie 2019 (f.d. 104), însă date de recepționarea deciziei recurate la materialele cauzei lipsesc. Astfel, cererea de recurs declarată la 18 februarie 2020 se consideră depusă în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 03 martie 2020 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f. d.113). Potrivit avizelor de recepție Chilari Veaceslav a recepționat recursul la 05 martie 2020 conform avizului de recepție, iar avocatul Ion Ticu nu a recepționat recursul, plicul fiind restituit cu mențiunea „nereclamat” (f.d.114-115).

Prin referința depusă la 13 martie 2020 Chilari Veaceslav reprezentat de avocatul Ion Ticu a solicitat respingerea recursului depus Chilari (Savickis) Elena ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina

recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Chilari (Savickis) Elena.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Chilari (Savickis) Elena.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru